

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.192/2014/4.szám

A Kúria a Kis-Lukács Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kis-Lukács Margit ügyvéd, által képviselt felperesnek a dr. Pethő Anasztázia jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó és Vám Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 20. napján kelt 28.K.30.456/2013/7. számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 28.K.30.456/2013/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes és Németh Imre (a továbbiakban: adós) 2008. szeptember 18-án kötött kölcsönszerződést (a továbbiakban: kölcsönszerződés) a 177/2. hrsz. alatt nyilvántartott ingatlan megvásárlásának finanszírozására. Az ingatlan vételára és a kölcsön összege 2.800.000 Ft volt. A kölcsön biztosítékeként, a megvásárolni kívánt ingatlanra, a felperes javára 1.440.000 Ft és járulékai erejéig jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalom került bejegyzésre, 1.360.000 Ft összegre pedig állami készfizető-kezeségvállalás szolgált.

A hitel folyósítására 2008. szeptember 18-án került sor, az első törlesztőrészlet esedékessége 2008. október 1. volt. Az adós fizetési kötelezettségének 2009. májusáig tett eleget. A felperes az adós részére az első felszólító levelet 2010. május 14-én küldte ki, a hitel felmondásáig még további 23 felszólítást adott ki. A felperes a kölcsönszerződést 2012. március 20-án azért mondta fel,

mert az adós többszöri felszólítás ellenére sem rendezte a hitelszámlán mutatkozó hátralékát.

Az ingatlan tulajdoni lapjára a felperest követően, 2008. december 9-én, 850.000 Ft összegű munkáltatói kölcsön és járuléka erejéig jelzálogjog került bejegyzésre a Megyei Rendőrkapitányság Z. javára. A felperes a bejegyzéshez hozzájárult.

A felperes az adóhatóságnál a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 155/A §-ára alapítottnan kezdeményezte az állami készfizető-kezeség beváltását. Az átutalandó kezeség összegét 1.396.480 Ft-ban és 2012. május 26. napjától járó 310 Ft napi növekmény összegben jelölte meg.

Az elsőfokú adóhatóság elutasította a kezeség beváltása iránti kérelmet. Érdemi döntését a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 251. § (1) bekezdésére, 273. §-ára, 276. §-ára, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 165. §-ára, 167-168. §-aira, 170. §(1) bekezdésére, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 78. § (1) és (4) bekezdéseire, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 117. §-ára, a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Jht.) 5.§ (2) bekezdésére alapította.

Az alperes a 2012. december 4. napján kelt az indokolás 1. oldala tekintetében módosított, határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Érdemi döntésének indokolása szerint a felperes jelzálogjoga kizárólag kizárólag a kezeségvállalással nem biztosított kölcsönrész erejéig került bejegyzésre, ezért a felperest az állami kezeségvállalással nem garantált kölcsönrész tekintetében megillető jelzálogjog nem szállhat át a kezesre. A felperes a kérelem benyújtásakor 2.884.581 Ft összegű tartozást tartott nyilván, az ingatlan hitelbiztosíték értéke pedig 2.400.000 Ft volt. Az ingatlan hitelbiztosítéki értékének és a kezeségvállalással biztosított részen felüli banki követelés különbségének összege 911.899 Ft, tehát a kezes a maradványi értékből alapesetben megtérülésre számíthatott volna. A munkáltatói kölcsön utáni ingatlannyilvántartási bejegyzés következtében azonban ez az összeg csupán 61.889 Ft. A felperes nem vizsgált új forgalmi értéket, értéknövekményt, a munkáltatói kölcsön cél szerinti felhasználása sem igazolt. A kezes érdekét a jogosultnak szem előtt kell tartania, de a felperes nem így járt el, ezért a állami készfizető-kezeség beváltása iránti kérelme nem teljesíthető, a kezes számára a beváltás teljesítésével megnyíló követelés behajthatósága nem biztosított.

A felperes keresetében elsődlegesen az adóhatósági határozatok

hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperes határozatának megváltoztatását, és az állami készfizető-kezesesség beváltása iránti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Jogi álláspontja a következő volt:

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a jogszabályban biztosított állami készfizető-kezesesség a kölcsönszerződés megkötésekor az adós által felajánlott biztosítékok maradéktalan alapul vételével jön létre, ezért a kölcsönszerződés létrejöttét követően a feltételek bármilyen, kezes helyzetét hátrányosan befolyásoló változása esetén a kezes jogosult a beváltás iránti kérelmet elutasítani. A felperes nem bizonyította előadását, mely szerint az újabb ingatlannyilvántartási bejegyzést nem tudta volna megakadályozni, mivel ehhez kifejezetten hozzájárult. Az alperes megalapozottan állapította meg a tényállást és az ügy érdemi eldöntésére irányadó jogszabályokat helyesen értelmezte, érdemi döntése jogszerű. A kezes kötelezettsége ugyanis nem csak akkor válik terhesebbé, vagy behajthatatlanná, ha összecszerűségében változik, hanem akkor is, ha az összecszerűség változatlansága ellenére elenyészik, csökken, vagy megszűnik a jogosult kielégítésének alapjául szolgáló fedezet.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte hatályon kívül helyezését, kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát, vagy az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra, új határozat hozatalára. Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet nem felel meg a Hszt., az állam által vállalt kezesesség előkészítésének és a kezesesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 110/2006. (V.3.) Kormányrendelet, a fiatalok lakáskölcsönéhez kapcsolódó állami kezesesség-vállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 4/2005. (I.12.) Kormányrendelet, a Hpt., az Art., a Ptk., a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, a Jht., az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, a Vht., az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/199. (XII.29.) FVM rendelet és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseinek.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a perrel azonos, illetve hasonló ténybeli és jogi megítélésű ügyben már tett közzé elvi bírósági határozatot EBH2014.K.23. számon és több más ítéletben (Kfv.I.35.745/2012/10., Kfv.V.35.360/2013/7., Kfv.V.35.412/2013/5., Kfv.V.35.660/2013/17.,

Kfv.VI.35.289/2013/10., Kfv.V.35.620/2013/7., Kfv. 35.088/2014/4., Kfv.V.35.696/2013/5., Kfv.I.35.513/2013/6...stb.) is kifejtette jogi álláspontját.

A Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa nem kíván eltérni a közzétett elvi bírósági határozatban foglaltaktól, az ebben rögzítetteket sem kívánja részletesen megismételni, mivel ezt a felek is ismerik, csupán rámutat, illetve utal a következőkre:

Az adóhatóság és a bíróság vizsgálhatja, hogy a felperes a Ptk. 273. és 276. §-ának, a Hpt. 78. §-ának megfelelő magatartást tanúsított-e, érdemi döntését a Vht.-ra, a Jht.-ra és egyéb perbeli jogvitára irányadó jogszabályi rendelkezésekre, valamint az Art. 117. §-ára figyelemmel a konkrét perben megállapítható tényállásra, ténybeli következtetésekre figyelemmel, ezekkel összhangban állóan kell meghoznia.

A kezes helyzete önmagában attól, hogy a hitelintézet hozzájárul egy jelzálogjog bejegyzéséhez, nem válik terhesebbé, mert az állami kezesség vállalással biztosított összeg nem változik.

A Kúria jelen ügyben, a Pp. 275. § (1) bekezdése alapján eljárva, a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben, a rendelkezésére álló iratok alapján azt állapította meg, hogy az alperes és az elsőfokú bíróság megalapozottan és jogszerűen állapította meg határozataiban, hogy a kezesség beváltása esetén a jelzálogjogok kielégítését követően jelen ügyben a kezes nem juthat hozzá a követeléséhez, az a rendelkezésre álló adatok szerint behajthatatlan (Ptk.276.§.(2) bekezdése).

Jelen ügyben is hangsúlyozza a Kúria, hogy a felperesnek a hitel utógondozása során a Hpt. 78. §-a értelmében figyelemmel kell lenni a kezes érdekeire, és egy követelés behajthatatlannak minősíthető akkor is, ha a behajtás érdekében intézkedésre még nem került sor, de előre látható ennek eredménye, illetve számszakilag és tételesen levezethető ennek eredménytelensége.

Nem iratszerű a felperes állítása, mely szerint az alperes nem igazolta a követelés előre látható behajthatatlanságát. Ezt ugyanis az alperes másodfokú határozatának 6. oldala számításokkal, konkrét adatokkal, tényekkel, bizonyítékokkal támasztja alá, feltárja a felperes mulasztása és a követelés behajthatatlansága közötti ok-okozati összefüggést is. Megjegyzi e körben a Kúria, hogy az alperes a számításnál a felperes által rendelkezésre bocsátott adatokból, a hitelbiztosíték értékéből, az adós legnagyobb vagyonából indult ki, és a felperes, noha a kérelmére indult eljárásban a bizonyítás őt terhelte, az alperesi ténymegállapítások megdöntésére alkalmas bizonyítást nem ajánlott fel. A felperes

semmivel nem igazolta, hogy az utógondozás során az adós pénzügyi helyzetét, a fedezet értékét, érvényesíthetőségét figyelemmel kísérte volna, és, hogy megtett volna minden, Hpt.78.§. -a szerint szükséges intézkedést.

Az alperes, a felperesi érveléssel ellentétben, nem a további jelzálogjog bejegyzéshez való hozzájárulás miatt, hanem behajthatatlanságra alapítottnan utasította el a beváltás iránti kérelmet. Az alperes és az elsőfokú bíróság azért hivatkozott helytállón a Vht. szakaszaira, mivel a bejegyzett újabb jelzálogjog megelőzi a kezes követelését, és az ingatlan hitelbiztosítéki értéke mellett ez is alátámasztja az alperesi érdemi döntést.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A pervesztes felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésében és a személyes költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

Budapest, 2015. március 5.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró

